

Nasjonalparkstyret
for Jotunheimen
og Utladalen

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk fjellsenter
Brubakken 2, 2686 Lom
Luster kommune,
Kommunehuset, 6868 Gaupne

Kontakt
Sentraltbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 948 80 564
fminpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/jotunheimen>

NINA v/ Knut Andreas Eikland Bækkelie

Saksbehandler Kari Sveen

Vår ref. 2021/3441-2 432.3

Dykker ref.

Dato 19.03.2021

Delegert vedtak - Jotunheimen nasjonalpark - Dispensasjon - Motorferdsel 2021 - Bruk av snøskuter på Gjende - Økosystemovervåking av store innsjøer - NINA

Viser til søknad ved e-post av 18.03.2021.

Bakgrunn

Det blir søkt om dispensasjon for skuterkjøring på Gjende i veke 12. Tiltaket er del av eit større overvakingsopplegg, men det hastar med skuterløyve for å få gjennomført første ledd av prøvetaking på isen før påske. Søknaden har følgjande opplysningar:

«Kjøringen vil skje i sammenheng med at Miljødirektoratet nylig tildelte NINA og NIVA oppdraget med overvåningsprogrammet ØKOSTOR (økosystemovervåking av store innsjøer), hvor Gjende inngår, de neste fem årene. Undersøkelsene på Gjende vil gjennomføres årlig slik som i forrige periode, med månedlig prøvetaking med båt i isfri sesong (juni-september), samt en prøvetaking fra isen på senvinteren gitt at det er trygg is (mars-april). Det er ingen vesentlige endringer i programmet fra forrige periode, bortsett fra enkelte organisatoriske endringer. Vi viser derfor til tidligere søknad (21.02.2018) og vedtak om dispensasjon (2018/1246-2 432.3) og søker om dispensasjon for prøvetaking fra isen på Gjende i neste uke dersom været tillater det. Vi vil, i henhold til tidligere vilkår benytte Vidar Rugsveen som leiekjører, eller andre med godkjent løyve dersom han blir forhindret. En utfyllende søknad som beskriver aktiviteten de kommende fem årene vil bli sendt i løpet av de neste ukene.»

Heimelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret har delegert forvaltningsmyndighet for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernombord i medhald av reviderte vedtekter gjeldande frå 01.01.2020. Etter vedtak i Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen den 11. mai 2016 er myndighet til å treffen vedtak i saker som gjeld søknad om løyve etter dei spesifiserte dispensasjonsreglane om motorferdsel i verneforskrifta og kurante saker med etablert forvaltningspraksis delegert til nasjonalparkforvaltar.

Verneforskrift for Jotunheimen nasjonalpark av 14.11.14

Verneforskrifta § 3, pkt. 6.1, set eit generelt forbod mot motorferdsel i nasjonalparken. Transport i samband med prøvetaking/overvaking er ikkje nemnd som eige punkt under § 3 pkt. 6.3, så søknaden blir behandla etter den generelle dispensasjonsheimelen, dvs. naturmangfaldlova § 48.

Naturmangfaldlova

Naturmangfaldlova § 48 set svært strenge krav til når ein dispensasjon eventuelt kan vurderast, men opnar for tiltak som «*ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nemneverdig*». Begge vilkår må være oppfylt.

Formålet med vern av nasjonalparken er «*- - - å ta vare på eit stort, samanhengjande og villmarksprega naturområde i overgangen mellom austlandsk og vestlandsk fjellnatur som innehold særprega og representative økosystem og landskap utan tyngre naturinngrep.*

Ålmenta skal ha høve til uforstyrra naturoppleving gjennom utøving av naturvenleg og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.»

Alle dispensasjoner skal også vurderast etter prinsippa i naturmangfaldlovas (nml) §§ 8-12.

Forvaltningsplan

Utkast til forvaltningsplan for Jotunheimen og Utladalen (2008) har som overordna mål at det skal vera «*minst mogleg motorisert ferdsel i nasjonalparken og landskapsvernområdet.*»

Kap. 8.15.5 Dispensasjonspraksis pkt. b) viser til at «*det vil vere vanskelegare å få dispensasjon i sone utan tilrettelegging og inngrep, og i område og til årstider og til tider då det er mange som ferdast i eit område, som i fellesferiar, høgtider og helgedagar og evt midt på dagen.*»

Vurdering:

Vassdragskartlegginga vil gje verdfull informasjon om naturforhold og vasskvalitet, og er ein nødvendig del av naturovervaking iverksett av Miljødirektoratet. Kartlegginga vil bygge opp under vernet gjennom auka kunnskap, og ein kan ikkje sjå at tiltaket vil vera i strid med verneformålet eller påverke verneverdiane nemneverdig – jf. vilkår i nml § 48. Oppdraget er planlagt gjennomført med leigekøyrar.

Transport etter isen på Gjende blir ikkje vurdert å vera i konflikt med dei miljørettslege prinsippa i naturmangfaldlova §§ 8-12. Kunnskapsgrunnlaget (§ 8) er bra, og det er ikkje registrert artar i Artskart eller andre databasar som er særleg sårbar i høve til ferdsel på denne strekninga. Ein enkelt skutertransport vil gje litt støy over eit kort tidsrom, men ein kan ikkje sjå at enkelte turar knytt til nytteformål vil gje vesentleg meirbelastning på naturmiljø og friluftsliv, jf. føre-var-prinsippet og økosystemtilnærming og samla belastning (nml §§ 9-10).

Formålsparagrafen legg vekt på at «*ålmenta skal ha høve til uforstyrra naturoppleving*», og transporten må derfor leggjast til vekedag, i tråd med retningsliner i forvaltningsplanen. På grunn av påskeferien bør transporten utførast seinast torsdag 25. mars.

Det er på grunnlag av vurderingane over gjort delegert vedtak.

Vedtak

Med heimel i naturmangfaldlova § 48, jf. § 4 i verneforskrifta for Jotunheimen nasjonalpark, får Norsk institutt for naturforskning (NINA) dispensasjon for bruk av snøskuter på isen av Gjende for innsamling av vassprøver i samband med vassdragsovervakningsprogrammet 2021-2025. Tiltaket blir ikkje vurdert å vera i strid med verneformålet eller påverke verneverdiane nemneverdig – jf. vilkår i nml § 48.

Det blir sett følgjande vilkår for løyvet:

- Løyvet gjeld ein tur/retur på strekninga frå Gjendesheim til prøvetakingspunkt.
- Det skal engasjerast leigekøyrar som har slik løyve innan Vågå kommune.
- Transporten skal skje omsynsfullt, slik at ein unngår skader eller ulemper i høve til naturmiljøet og andre brukarar av området
- Transporten skal utførast på vekedag og avsluttast seinast torsdag 25.mars 2021. Dersom dette ikkje let seg gjera, er alternativet rett etter påske (6.- 9. april).
- Statens Naturoppsyn v / Rigmor Solem skal ha melding om dato for køyring seinast dagen før. Mobilnr. 959 65 158 eller e-post rigmor.solem@miljodir.no
- Løyvet skal takast med under transport og skal kunne visast fram ved ev. kontroll.

Løyvet gjeld i høve til verneforskrifta. Ved bruk av leigekjørar reknar ein med at det er i tråd med Vågå kommune sine reglar og rammer for motorferdsel i utmark.

Vedtaket kan pålagast etter reglane i forvaltningslova. Eventuell klage skal stilast til Miljødirektoratet, men sendast via nasjonalparkstyret innan 3 veker etter motteke vedtak.

Med helsing

Kari Sveen
nasjonalparkforvaltar

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift

Kopi til:

SNO v/ Rigmor Solem			
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Vågå fjellstyre	Postboks 16	2684	VÅGÅ
Vågå kommune	Edvard Storms veg 2	2680	VÅGÅ
Vidar Rugsveen			
Eldrid Nedrelo			